

et områdes geologi, så finder man henvisninger hertil i litteraturlisten efter hvert kapitel. *Viggo Hansen*

Karl Weigand: Stadtgeographische Studien in Südwesttexas und ausgewählte Untersuchungen zur Mobilität der spanisch sprechenden Wanderarbeiter in diesem Raum.

Franz Steiner Verlag, Wiesbaden 1973. 120 s., 30 fig., 41 tabeller. 17×24 cm. DM 80.00.

Afhandlingen er baseret på statistik, utrykte kilder, bygeografiske studier samt på et halvårligt studieopholds dataindsamling i det sydvestlige Texas i 1968.

Indledningsvis gives en traditionel regional beskrivelse af området. Dernæst gennemgås en række undersøgelser over byer, hvor mange kort over forskellige forhold, som kan belyse byernes forhold til deres opland, ledsager teksten – fra den påvirkning, militære anlæg udøver på bystrukturen, til spansk-talende sæsonarbejderes levevilkår og mobilitet. Til slut analyseres en mindre collegeby, San Marcos.

Udvalget af parametre, som behandles, kan forekomme noget ustruktureret, ligesom formålet med analysen ikke diskuteres nærmere. Som en art bygeografisk atlas over Sydvesttexas kan interessenter vel nok drage nytte af den. Tekstens niveau er højt og svært tilgængeligt, og bogen må anses for at henvende sig til en meget begrænset kreds af kendere.

Christian Wichmann Matthiessen

I. H. Burnley: Urbanization in Australia. The Post-War Experience.

Cambridge University Press, 1974. 248 s., 6 fig., talr. tabeller. 25,5×23,5 cm. £ 4.50.

Emnet for denne essaysamling er Australiens nyere urbanisering, og redaktøren har belyst denne ved at samle fjorten redegørelser for nyere, national forskning.

Bogen er delt i tre dele. I den første beskrives byvæksten, i den anden vækstens betydning for byernes befolkningsstruktur såvel demografisk som socialt, og i den tredje planlægningens rolle under processen samt redaktørens konklusion.

De vigtigste gennemgående temaer er afledt af den store immigration til Australien, idet såvel etnisk status og segregation som social struktur opfattes som

meget vigtige forklaringsvariable. Ligesom i amerikanske bystudier tillægges den humanokologiske skole megen betydning ved forklaring af forandring i byernes indre differentiering.

Bogen rummer for en ikke-australsk læser nogle interessante artikler om centrale temaer inden for bygeografien, men forståelsen hæmmes af den meget beskedne anvendelse af kort og illustrationer, hvilket gør det vanskeligt at opnå indsigt i de mange givne informations rumlige arrangement.

Christian Wichmann Matthiessen

Deutscher Geographentag Erlangen – Nürnberg 1971.

Tagungsbericht und wissenschaftliche Abhandlungen. 494 s., ill. 17×24 cm. 56 DM. Franz Steiner Verlag GmbH, Wiesbaden 1972.

Som ny praksis er visse symposier publiceret særskilt, mens hovedbindet foruden organisationsmæssige meddelelser indeholder 4 temaer: reform af forvaltningsområderne i BDR, målsætning i geografi-undervisningen på forskellige trin, erhvervs- og socialgeografiske ændringer i Den nære Orient (fra Algeriet til Vestpakistan) samt udviklingsproblemer i Østafrika. De 2 sidste emnegrupper omfatter dels oversigtsartikler, dels case studies.

Ruth Helkier Jensen

Knud Hertling, Erik Hesselbjerg, Svend Klitgaard, Ebbe Munch & Olaf Petersen: Greenland. Past and Present.

Forlag: Edvard Henriksen, København 1974. 370 s., 21×28 cm. Talrige fotos i sort/hvid og farve. Pris 178 kr.

Blandt de nyere, danske oversigtsværker om Grønland er kun to offentliggjort på engelsk, nemlig Greenland I–III fra 1928 (1458 sider) og det her foreliggende, medens en stor del af afhandlingerne i »Meddelelser om Grønland« og i andre serier er skrevet på verdenssprog.

Greenland består af 30 afhandlinger, hver på ca. 10 sider, om Grønlands naturforhold, opdagelse og videnskabelig undersøgelse, kolonisering, erhvervsliv, kulturforhold, sociale tilstand og politisk udvikling, kirkelig stilling, undervisning, sundhedsvæsen, sprog, litteratur, presse og radio samt nogle oversigter over de grønlandske medarbejderes vurdering af den i vor tid foregående omlægning. Den

politiske og strategiske udvikling under den sidste verdenskrig er ganske omfattende behandlet og giver et godt billede af denne for Grønland betydningsfulde periode.

Det er et smukt og i mange henseender et let anvendeligt værk, men man har ikke tilstræbt at lave en håndbog; henvisninger til den rige litteratur om Grønland anvendes sjældent, og man savner registre til tekst og billedstof. Man har fx ikke noget kort over Grønland med et passende udvalg af stednavne. Læsningen af de tospaltede sider lettes gennem en opstilling i korte afsnit, og man får på denne måde en ordning af stoffet, der letter enhver bruger.

Billedstoffet fylder ca. 1/3 af værket. Man har navnlig lagt vægt på at bringe motiver fra det nye »europæiske« land med etagehuse og offentlige bygninger, men der er en del landskabsbilleder og et udvalg af den grønlandske befolkning. Farvetrykkene er omhyggeligt udført og fylder hele sider.

Tyngdepunktet i fremstillingen ligger i behandlingen af befolkning, erhvervsforhold, politisk omstilling, bebyggelse og kulturel udvikling, og på disse felter får man et indtryk af vor tids ændringer af menneskenes levevis, som årene efter 1950 har bragt, men også de ældre stadier af udviklingen behandles, kortfattet, men ganske indholdsrigt.

Men der er ting, som kun tangeres, eller som man undlader at tage med. Hvorledes lever den grønlandske familie? Og man kunne tilføje: Hvorledes lever de forskellige familier i de større bebyggelser? Og hvorledes er et større grønlandsk samfund i en samlet bebyggelse? Man har ikke nogen redegørelse for en eller flere større grønlandske bebyggelser.

Da man havde afsluttet Trap Danmark, drøftede man muligheden for at fremstille en engelsk udgave af bind XIV, Grønland, og medtage såvel den almindelige del som oversigten over landsdele og kommuner. Der måtte foretages en vis reduktion af stoffet, såvel i den almindelige del som i redegørelsen for de enkelte kommuner og bygder, men af flere årsager måtte man opgive denne tanke.

Heller ikke i »Greenland« har man løst denne opgave, og den er måske i øjeblikket for omstændelig og uoverskuelig.

Men man har fået en stor og smuk bog med mange fortræffelige, små afhandlinger og et smukt billedstof.

Niels Nielsen